

Не са редки случаите, когато предприятията не изготвят свои планови калкулации, а механично към всички изделия прилагат утвърдения им от висшестоящата организация процент за снижение на себестойността, с който намаляват данните на миналогодишната себестойност и ги включват в съответните колони на раздел II от отчета по себестойността. Тази практика е вредна и тя води до несъпоставимост на данните по планова и фактическа себестойност, тъй като различните изделия имат планиран нееднакъв темп за снижение на себестойността. Освен това, често пъти в редица предприятия се оспорват и данните за миналогодишната себестойност на изделията с обстоятелството, че плановият процент на снижение е изчислен не на базата на фактическата себестойност от предшестващата година, а на база очаквано изпълнение. Други предприятия пък пренасят направо данните от счетоводните сметки в отчета по себестойността без предварително да са изготвили калкулация на разходите за производството на готовите изделия.

В горните случаи е необходимо да се провери много старателно достоверността на самите калкулации. За целта е необходимо да се установи дали данните по плановата себестойност са изградени на базата на плановите калкулации, по миналогодишна себестойност — на базата на фактически достигнатата през предшестващата година себестойност, фиксирана в годишната отчетна калкулация. Особено внимание следва да се обърне на случаите, когато предприятието не изготвя фактически калкулации. Тук следва да се установи всички ли разходи за производството на дадена продукция са обхванати в отчета по себестойността. Освен това необходимо е да се провери и правилното отнасяне на разходите по съответните статии на калкулацията в раздел II на форма 7—II „Месечен отчет за изпълнението на плана по себестойността на стоковата продукция“. Трябва да се има пред вид, че липсата на калкулация е важна предпоставка за нарушаване чистотата на разходите, отнесени в съответните статии на калкулацията.

Отчетните калкулации се проверяват, като се използва аналитичното отчитане по производствените сметки. Съгласно възприетият метод на калкулиране на продукцията в предприятието, по сметките, отчитащи производството (например сметка № 045 „Основно производство“), се водят отделно разходите за дадения вид изделие, за дадена поръчка, услуга и пр. Оттук именно се извличат самите калкулации, които след това се пренасят в раздел втори на форма 7—II.

В редица случаи в отрасловите калкулации на себестойността е допуснато извършените разходи от предприятията за производство на амбалаж или пък за полуфабрикати от собствено производство да се отнасят в самостоятелни статии на отделен ред. Някои предприятия, като посочват в отделна статия тези разходи, не ги приспадат от останалите статии на калкулацията и по такъв начин ги отчитат повторно. В тези случаи при ревизията освен изключването на разходите от останалите статии на калкулацията е необходимо да се установи включени ли са всички разходи за производството на амбалаж или полуфабрикати в съответната калкулативна статия, известна част от тези разходи не са ли останали в другите статии на калкулацията, без да са включени в новообразуваната калкулативна статия.

Когато предприятията работят по поръчков метод всички разходи за производството на поръчката се калкулират общо, а завършените изде-